

א' בטבת, התשע"א
8 דצמבר 2010
סימוכין : 35882810

משאבי חינוך לגיל הרך בעיר תל אביב-יפו

רקע:

בכל שנה נולדים כ- 7000 תינוקות בתל אביב-יפו ומתווספים לקבוצת הגיל 0 עד 4 המהווה 7.9% מכלל תושבי העיר. עד שנת 2025 צפויה העיר לגדול בכ-25%. המחסור הניכר ביותר הוא במסגרות חינוכיות לגילאי 0-3 (פעוטות). ללא התמודדות והיערכות מתאימה הבעיה אף תחריף.

החזון:

1. העיר תל אביב-יפו כעיר למשפחות המושכת ומשמרת אוכלוסייה צעירה.
2. רפורמה במבנהו ותכניו של החינוך הציבורי והפרטי לגיל הרך, החל מלידה.
3. מעורבות ממשלתית ועירונית בצרכי הגיל הרך, בשאיפה לעיר המקדמת שוויון הזדמנויות. לכל פעוט מסגרת חינוכית ציבורית או פרטית נגישה ובטוחה, בעלות סבירה.
4. הקמת רשות לגיל הרך – איגום כוחות ע"י גיבוש קואליציית ארגונים ואנשי מקצוע העוסקים בגיל הרך.

מטרות כלליות:

1. העלאת איכות התכנים במשפחתונים ובמעונות יום, תוך הכרה בפלורליזם וחופש המצפון.
2. עידוד הכשרת מטפלות לפעוטות.
3. יצירת רצף טיפולי- חינוכי בין מעונות היום הציבוריים, הגנים הפרטיים והמשפחתונים לבין הגנים העירוניים.
4. חיזוק מעמד הגננות והסייעות.
5. סביבה חינוכית בטוחה.
6. חינוך לערכי הדמוקרטיה הנאורה.
7. היפוך הפרמידה והגדלת ההשקעה בגיל הרך.

האסטרטגיה:

1. הנחלת מדיניות עירונית מחוייבת לצרכי התושבים במסגרות חינוכיות לגיל הרך. התערבות יזומה הדרגתית, המכוונת להביא לשיפור והרחבת היצע המסגרות לגיל הרך הקיים בעיר והוזלת עלויותיהם לציבור הצרכנים.
2. הקמת רשות לגיל הרך המאגדת את כל הגורמים הרלבנטיים (עירוניים וחיצוניים) לראייה עירונית כוללת, יצירת מאגר ידע משותף והטמעת שיתוף פעולה בין הגורמים השונים (מינהל השירותים החברתיים, מינהל החינוך, מינהל ההנדסה, קידום נוער, מתנסי"ם, ארגוני נשים, ארגון הגנים הפרטיים, משרדי ממשלה – משרד החינוך, משרד הרווחה, משרד הבריאות, משרד הפנים וכיו"ב).
3. פיתוח דגמים שונים של מעונות יום (אשכול גנים, אשכול משפחתונים וכיו"ב).

דרכי פעולה

גנים פרטיים :

1. פעילות במישור החקיקה למען העברת האחריות לרישוי ולפיקוח הפדגוגי, למשרד החינוך.
2. יצירת קשרי גומלין ושיתוף פעולה עם הסקטור הפרטי.
3. יצירת "נוהל שימוש חורג לגני ילדים" לגני ילדים לגיבוש מדיניות אחידה, אוהדת, מוסכמת ומושכלת לאישור שימושים חורגים של גני ילדים פרטיים במרחב העירוני.
4. קידום תב"ע עירונית לאישור שימושים מעורבים באיזורי מגורים כגני ילדים ומעונות יום. הכללת היעוד של גני ילדים בכל התב"עות החדשות המקודמות בעיר והתייחסות ליעוד ולשימוש של גנים פרטיים במסגרת תוכנית המתאר העירונית.
5. פנייה לשרים וח"כ ורתמתם לתיקון חוק התכנון והבניה באופן שיעוד למגורים יכול גם היתר להפעלת מעון יום וגן ילדים, ללא צורך בהיתר לשימוש חורג, במיוחד לאור ביטול המנגנון של "שימוש חורג" בה"ח התכנון והבניה.
6. אכיפת החלטת ממשלה בדבר שוברי תשלום לסבסוד בגובה הזכאות, כזכות פרסונלית של הפעוט ולא תלוי המסגרת.
7. "מבצע להכשרת הגנים" ללא מורא הרשויות - שיקול דעת באכיפה – קידום מדיניות אכיפה המכירה בצורך בקיומן של מסגרות פרטיות והמאפשרת "תקופת חסד" להכשרת השימוש, טרם הגשת כתב אישום.
8. אכיפת היתר לשימוש חורג החל מ-10 ילדים.
9. עידוד הגנים הפרטיים לקבלת הסמכת סמל מעון ו/או רשיון ממשרד התמ"ת ו/או משרד החינוך. קידום אכיפת פיקוח משרד התמ"ת ו/או משרד החינוך על הגנים הפרטיים באמצעות יצירת נוהל דיווח למשרדי הממשלה הרלבנטיים בדבר כל גן פרטי שקיבל היתר לשימוש חורג מהועדה המקומית.
10. פטור מלא מארנונה כולל שטח החצר.
11. קיום ערוץ הדברות עם מפעילי הגנים הפרטיים לצורך תאום ציפיות ויצירת רצף חינוכי.
12. במצב הנוכחי, בהיעדר מענה ציבורי: טיפוח ועידוד השוק הפרטי והטעמת ההכרה בחשיבותו כשירות חיוני לציבור, לאור התנערות המדינה מהסדרת הזכות לחינוך בגיל הרך.

יעדים ל- 2011	הישגים ב - 2010
	<p>נוכחות קבועה בדיונים על ה"ח הפיקוח על מסגרות חינוכיות לגיל הרך, בועדה לקידום הילד, במטרה להשפיע על החוק שיתקבל. משלוח הערות ליו"ר וחברי הועדה, הצפת האבסורד שבכפילות מנגנוני הרישוי הפיסי.</p>
	<p>כינוס פורום משאבי חינוך לגיל הרך בנוכחות נציגי הגנים הפרטיים – הצפת בעיות ויצירת קשרי אמן ושיתוף פעולה.</p>
<p>מתן תוקף של החלטת מועצה (מליאת הועדה המקומית לתכנון ובניה) לנוהל מתן היתר לשימוש חורג, על מנת שיוטמע בכל דיוני ועדת המשנה המקומית לתכנון ובניה.</p>	<p>גובש נוהל מדיניות אישור שימוש חורג בועדה המקומית לתכנון ובניה (שיפור והקלה בדרישות לעניין המיגון, היטלי השבחה, כיבוי אש, משרד הבריאות).</p>
	<p>הכנת תב"ע גני ילדים – אושר ע"י מנכ"ל העירייה. נתנו הנחיות לאג"ף תב"ע בהתאם.</p>
<p>התנעת יוזמה לשינוי חוק התכנון והבניה.</p>	<p>קידום ה"ח לתיקון ס' 63 לחוק התכנון והבניה, לייתור הצורך בהיתר לשימוש חורג לשם הפעלת גן/מעון ביעוד מגורים.</p>
<p>מדיניות אכיפה פלילית מקלה ועידוד הגנים הפרטיים להכשיר את השימוש ולהכפיף עצמם לפיקוח</p>	<p>פנייה ליועץ המשפטי לממשלה לצורך אישור "מבצע הכשרת גנים הפועלים ללא היתר" ובקשה להקניית סמכות לוועדה המקומית ליתן היתר זמני.</p>
	<p>הוכנה והופצה חו"ד הדוגלת במדיניות אכיפה מ-10 ילדים.</p>
	<p>הושג פטור לארנונה - שטח בנוי לגן בעל סמל מעון.</p>

משפחתונים ומעונות יום (גילאי 0-3)

4. זיהוי צרכים ללא מענה ומיפויים. מיפוי וקביעת מדדים כמותיים לקביעת איזורי עדיפות, באמצעות ניתוח אוכלוסיית היעד, מיפוי המסגרות הקיימות וניתוח ההיצע מול הביקוש.
5. הגדלת מערך אשכולות המשפחתונים העירוניים באמצעות גיוס משאבים עירוניים, ממלכתיים ותרומות, להקמת אשכולות חדשים במקרקעין עירוניים וכן להרחבת ולשיפוץ הקיימים, בעיקר בצפון העיר ובמרכזה – איזורי המחסור המובהקים במסגרות חינוכיות לגיל הרך.
6. ניצול יעיל של שטחים קיימים באמצעות תוספת קומות למעונות יום ומוסדות קיימים וסיוע מובנה לארגוני הנשים (נעמ"ת ויצו וכיוב') להרחבת המוסדות הקיימים ולבניית מוסדות חדשים.
7. מעקב אחרי התבחינים של התמ"ת לגיוס משאבים מושכל לצורך שיפוץ גנים קיימים והקמת גנים חדשים.
8. הסבת בנייני ציבור קיימים למעונות יום, בהתאם לצרכי האיזור.
9. הקצאת קרקעות עירוניות (שטחים חומים) לגופים בעלי סמל מעון משרד התמ"ת, המפעילים רשתות גנים.
10. עידוד סייעות להקמת משפחתונים באמצעות קורסי הכשרה מקוצרים למטפלות שיתקיימו בת"א-יפו במסלול בחירה של לימודי ערב או בוקר.
11. פנייה למשרד הרווחה במטרה שיערוב לתשלומי הורים המופנים ע"י רשויות הרווחה ושאינם משלמים למפעילת המשפחתון.
12. דיור בר השגה למפעילות משפחתונים בנכסים עירוניים (בית אלבר ריקה כמודל).
13. ביטול גורף של החיוב בארנונה למעונות יום (עפ"י החקיקה והפסיקה).
14. חיוב בארנונה של משפחתונים הפועלים בבית המטפלת, עפ"י תעריף מגורים, בשאיפה ל-50% הנחה על התעריף הנ"ל (כפי שמקובל ביחס לגנים הפרטיים) ולצורך עידוד הקמה של משפחתונים באזורי ביקוש.
15. מתן תמיכות שוטפות בהתאם לתבחינים העירוניים ללא קשר לזכאות/אי זכאות הגורם הנתמך להנחה או פטור מארנונה.
16. הגדלת התמיכה התקציבית עירונית ו/או ממשלתית למפעילות משפחתונים לצורך רכישת ציוד מתכלה ובלתי מתכלה למשפחתונים ולגנים.
17. ניהול המשפחתונים הביתיים כמסגרת של אשכולות עם מפקחת לכל 10 משפחתונים, והרחבת הפיקוח העירוני בשיפוי משרד התמ"ת.

יעדים ל- 2011	הישגים ב- 2010
	מופו הצרכים לפי איזורים. הוצף שורטט המחסור במסגרות ציבוריות ומאפייניו.
תוספת של 3 מעונות יום (3 כיתות בכל מעון), בעלי "סמל מעון" ברחבי העיר.	סומנו ואושרו שטחים עירוניים להקצאה לארגונים מפעילים, איזורי המחסור, לצורך הקמת מעונות יום חדשים.
	נשלחו הערות לתבחיני התמיכה של משרד התמי"ת לצורך הרחבתם ושיפור הסיכוי לקבל תמיכה.
השגת תמיכת משרד התמי"ת ותרומות להקמת מעון יום על כל שטח ושיתוף פעולה עם קרן תל אביב לפיתוח לצורך גיוס תרומות להקמת מעון יום נוסף.	גוייסו ארגונים מפעילים ונתקבלה הסכמתם להקמת מעונות יום חדשים, בכפוף לקבלת תמיכת התמי"ת וכיסוי ההפרש ע"י המפעילים.
שיפוץ בניין ההקדש ופתיחת אשכול משפחתונים במרכז העיר. שיפוץ והרחבת אשכולות המשפחתונים העירוניים הקיימים.	בוטלה ההחלטה בדבר מכירת הנכס בשד' בן ציון (הקדש בית אלבר) וקודמה תכנית לדיור בר השגה של מפעילות משפחתונים בנכס. נתקלבה תמיכה עירונית בשיפוץ, ביצוע ע"י עזרה ובצרון.
איתור מבנים עירוניים פוטנציאליים לצורך הכשרתם למעונות יום ומשפחתונים.	
העלאת הצורך בהכשרת מטפלות באמצעות קורסים המתקיימים גם בשעות אחר הצהריים והערב.	
הידוק הפיקוח על תכנים המוקנים לפעוטות במשפחתונים. הרחבת מפעל ההזנה גם למשפחתונים.	

גנים עירוניים:

18. חינוך ממלכתי נגיש וזמין **חינם**, החל מגיל 3-18, בהתאם לחובת המדינה עפ"י חוק לימוד חובה בישראל, התש"ט 1949. החוק מיושם רק מגיל 5 (גן חובה).
19. בדיקת ליקויים בטיחותיים שנתית ותחזוקה שוטפת של המעונות העירוניים באמצעות התב"ר העירוני.
20. הרחבת מערך הגנים העירוניים בשאיפה לקלוט את רוב ילדי הטרום-טרום-חובה במסגרות העירוניות.
21. תכנון אורבני כולל באמצעות הגדרה בתב"עו"ת חדשות של מבנים ושטחים הולמים לצורכי גני ילדים ומעונות יום.
22. שמירה על השטחים המוגדרים ליעוד גני ילדים כולל באמצעות השכרה בשכירות חופשית למפעילים פרטיים לתקופה קצובה.
23. ניהול הגנים העירוניים בשיטת האשכולות עם רכזת לכל 5-10 גנים עפ"י הריכוז הגאוגרפי המיטבי.
24. חיבור כל הגנים העירוניים לאינטרנט כולל באמצעות הקמת אתר יעודי תלת כיווני (עירייה, גננות והורים).
25. הגדלת התמיכה בתב"ר להקמה, הכשרה ושיפוץ של גני ילדים עירוניים – מתוך מחויבות לשדרוגם בהתאמה לצרכים (משטחי גומי והצללות בחצרות וכיוב').
26. בניית מתכונת תכנונית לגני ילדים שתאפשר גמישות בשימושים בין מעונות יום וגני ילדים.
27. יצירת מתכונת ניהולית שתבטיח רצף מידע אישי/התפתחותי וחינוכי בין המוסדות הפרטיים, הציבוריים והעירוניים וכן בין המסגרת של הגן העירוני ובית הספר.
28. התנהלות מובנת לצורך הכרה במועדוניות עירוניות (גם כאשר הם מנוהלות ע"י עמותות פרטיות) כפטרות מרשיון ניהול קייטנות כל אימת שהקייטנה מתנהלת באותו מבנה, עם אותם תכנים וע"י אותו גורם מפעיל).
29. פרויקט "סב-גן" – הפעלת קשישים מתנדבים בגני הילדים, בהתאם לכישוריהם והכשרתם המקצועית של הקשישים ויצירת פעילויות משותפות עם מועדוני קשישים.
30. עיבוי כוח האדם בגנים העירוניים באמצעות בנות שירות לאומי וסטודנטים לחינוך.
31. הקמת רשות עירונית לגיל הרך.

הישגים ב- 2010	יעדים ל- 2011
נפתחו כיתות גן חדשות במטרה לקלוט יותר ילדי טרום-טרום חובה.	תוספת של גן עירוני ובו כיתה המיועדת לילדי טרום-טרום חובה וטרום-חובה, בשכונת לב העיר, קריית שלום ומיקום נוסף שיבחר, שם קיים מחסור המבטא ביקוש הגדול מההיצע. ותוספת של גן עירוני ממלכתי דתי בביה"ס אלומות כחלופה לגן הקיים ברחוב לויטן ברמ"א למיתון

<p>קונפליקטים מקומיים</p> <p>איתור מבנים עירוניים לצורך הכשרתם למשפחתונים ולגנים עירוניים. הגדלת התמיכה לשיפוץ מבנים קיימים לצורך הכשרתם למשפחתונים ולגנים עירוניים. הקצאת מבנים חדשים בשכונות חדשות המיועדים למשפחתונים ולגנים עירוניים.</p>	
	<p>חיבור הגנים לאינטרנט.</p>
<p>הגדלת התמיכה התקציבית של העירייה לצורך רכישת עזרים ומשאבים למשפחתונים ולגנים. תוספת תקציבית לרכישת אמצעים לגנים ולמשפחתונים העולה ב-3% על התקציב המוקצה היום.</p>	<p>הגדלת תקציב הציוד המתכלה</p>
	<p>שיפור תחזוקת המתקנים בחצרות.</p>
	<p>החייאת פרויקט "סב-גן" והרחבתו.</p>
	<p>שריון שטחים לכיתות גן במסגרת "מטלות יזם" בועדה המקומית.</p>
	<p>שריון שטחי ציבור בתכנית המתאר לתל אביב-יפו.</p>
<p>העברת מידע ממוסדת בין מטפלות לבין גנות באשר לילדים העוברים ממסגרת חינוכית אחת למסגרת חינוכית אחרת.</p>	

להבי מיטל
 סגנית ראש העירייה
 יו"ר סיעת מרצ